

STANOWISKO Nr 14/09/V
Naczelnej Rady Lekarskiej

z dnia 6 listopada 2009 r.
w sprawie szpitalnych komisji etycznych

Naczelna Rada Lekarska popiera działania zmierzające do powoływania szpitalnych komisji etycznych (dalej „komisji”). Komisje te mogą ułatwiać pacjentom i lekarzom podejmowanie trudnych decyzji terapeutycznych związanych z problemami etycznymi. W składzie każdej komisji powinno znaleźć się możliwie szerokie grono różnych specjalistów oraz osoby spoza zawodów medycznych, aby dyskusja nad aspektami medycznymi, prawnymi i etycznymi była wszechstronna i rzetelna.

Brak przepisów prawnych i lokalnych wzorców działania nie powinien stanowić przeszkody w powstawaniu komisji. Naczelna Rada Lekarska apeluje do dyrektorów szpitali i innych zakładów opieki zdrowotnej o zapewnianie logistycznej pomocy komisjom. Należy również dążyć do uchwalenia przepisów określających sposób powoływania, zasady działania i finansowania komisji, i Naczelna Rada Lekarska popiera takie działania.

Szpitalne komisje etyczne działają od ponad 30 lat w USA, a od niedawna w wielu krajach Europy: Niemczech, Wielkiej Brytanii, Francji, Belgii, Holandii, Chorwacji. Od 2006 roku w Instytucie Pomniku – Centrum Zdrowia Dziecka w Warszawie działa Komitet Etyki Klinicznej. Komisje zajmują się doradztwem etycznym w trudnych przypadkach klinicznych, szerzeniem wiedzy z zakresu etyki medycznej oraz opracowywaniem stanowisk w trudnych kwestiach etycznych związanych z opieką zdrowotną. Są one powoływane przez dyrektorów szpitali, a także innych zakładów opieki zdrowotnej (np.: hospicjów). W skład komisji wchodzi, poza lekarzami, także etycy, prawnicy, pielęgniarki, psychologowie szpitalni, pracownicy socjalni sprawujący opiekę nad pacjentami, duchowni oraz przedstawiciele innych zawodów i społeczności zgodnie z lokalnymi potrzebami.

Potrzeba działania komisji jest szczególnie widoczna z perspektywy oddziałów intensywnej terapii, w których wiele decyzji wiąże się z istnieniem oczywistych dylematów moralnych. Wyjaśnianie, mediacja i rekomendacje to klasyczne

narzędzia, jakimi komisje mogą przyczynić się do poprawy jakości opieki zdrowotnej oraz porozumienia między pacjentami i leczącymi. Obecne realia systemów opieki zdrowotnej, w których jedną z podstawowych cech jest reglamentowanie usług medycznych także często stwarzają potrzebę sięgania po pomoc komisji.

Dlatego Naczelna Rada Lekarska wskazuje na potrzebę powoływania i wspierania działalności szpitalnych komisji etycznych również w polskiej ochronie zdrowia.

SEKRETARZ

Mariusz Janikowski

PREZES

Konstanty Radziwiłł

Konstanty Radziwiłł

